

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΣΤΕΓΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΜΗΤΡΟΠΟΔΕΩΣ 38

ΕΚΘΕΣΙΣ
ΙΝΔΙΚΩΝ ΜΙΚΡΟΓΡΑΦΙΩΝ

A ΘΗΝΑΙ

1966

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΓΡΑΦΙΩΝ

Αἱ τοιχογραφίαι ἥκμασαν εἰς τὰς Ἰνδίας πρὸ αἰώνων (Ιος αἰών π.Χ. καὶ μ.Χ.) καὶ ἀπὸ τοῦ 11ου αἰῶνος καὶ ἐντεῦθεν συνεπληροῦντο μὲ χειρογράφους παραστάσεις. Εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἰνδίαν ὑπὸ τὴν Palas τῆς Βεγγάλης (10ος - 12ος αἰών) Βουδδιστικὰ χειρόγραφα μὲ εἰκόνας ζωγραφικῆς παριστώσας θεοὺς καὶ θεάς τοῦ Βούδδα, ἐφιλοτεχνοῦντο ἐπὶ φύλλων φοίνικος.

Εἰς τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας, ζωγραφικοὶ πίνακες παριστῶντες θρησκευτικὰ κείμενα ΤΖΕΪΝ ΓΚΟΥΖΑΡΑΤ ἥρχισαν φιλοτεχνούμενοι τὸν 12ον αἰῶνα καὶ ἐσυνεχίσθησαν ὅως τὸν 16ον, ὅπότε ἐφιλοτεχνοῦντο καὶ ζωγραφικοὶ πίνακες μὲ θέματα σχετικὰ μὲ τὸν ΒΙΣΝΟΥ καὶ ὄλιστικὰ θέματα ἔρωτος. Χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν εἰκόνων αὐτῶν ἡσαν τὰ γωνιώδη πρόσωπα, αἰχμηρὲς μῆτες καὶ προεξέχοντες ὁφθαλμοί. Μικρογραφίαι τοῦ τύπου αὐτοῦ κατ' ἀρχὰς ἐζωγραφίζοντο ἐπὶ φύλλων φοίνικος, τὸ ὅποῖον ἀργότερα ἀντικατεστάθη ὑπὸ χάρτου.

Ἡ ζωγραφικὴ τῶν μικρογραφιῶν Τζέϊν ἦταν τὸ μόνον εἶδος ποὺ ἐπεκράτει κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 16ου αἰῶνος εἰς τὴν Δυτικήν, Κεντρικήν καὶ Ἀνατολικὴν Ἰνδίαν.

Μὲ τὴν σύστασιν τῶν Τουρκικῶν Σουλτανάτων εἰς ΜΑΛΒΑ καὶ ΝΤΕΚΑΝ, Περσικὸς ρυθμός, προελεύσεως Σίρας, συνέτεινε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἔξελιξιν τῶν διαφόρων σχολῶν εἰς τὴν περιοχὴν αὐτήν. Περίπου 1500 καλλιτέχναι, ἐκπαιδευμένοι εἰς τὸν νέον ρυθμόν, ἐφιλοτέχνησαν μὲ εἰκόνας ἔνα Νιματανάμα (βιβλίον συνταγῶν, ἐδεσμάτων) ὑπὸ τὸν Γκάϊας - οῦντ - ντὶν Κίλζι (1469 - 1501) ἄρχοντα τῆς Μάλβα εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἰνδίαν. Ἡ ἐργασία αὐτὴ ἐδημιούργησε νέας τάσεις εἰς τὴν Ἰνδικὴν ζωγραφικὴν διὰ τῆς ἀναμίξεως Περσικῆς καὶ Ἰνδικῆς τεχνοτροπίας. Ἰνδικὰ θέματα, ώς αἱ σειραὶ Μπαγκαμάλα (ἀπεικονίζουσαι μουσικὰ θέματα) εἰσήχθησαν εἰς τὰ διάφορα κέντρα τοῦ Ντεκκάν.

Δεύτερον κῦμα Περσικῆς τέχνης, δηλαδὴ ὁ νατουραλιστικὸς ρυθμὸς ζωγραφικῆς τῶν Περσῶν Σοφαβίντ τοῦ 16ου αἰῶνος, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν γηγενῆ Δυτικοϊνδικὴν τεχνοτροπίαν, συνετέλεσεν ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς σχολῆς ΜΟΥΓΚΑΛ.

Τὸ 1556 - 1605 ἐδημιουργήθη ἔργαστήριον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν Περσῶν διδασκάλων εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ἀκμαρ, εἰς τὸ ὅποῖον εἰργάζετο μεγάλος ἀριθμὸς Ἰνδῶν καλλιτεχνῶν, πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς τὴν νέαν τεχνοτροπίαν, ὅπου ἐφιλοτεχνοῦντο ζωγραφικοὶ πίνακες ὑπὸ μορφὴν εἰκονογραφημένων βιβλίων, ώς τὰ XAMZANAMA, Μπαμπαρνάμα, Ἀκμαρνάμα, Μπαζμανάμα, ώς καὶ σκηναὶ ἐκ τῆς Αὐλῆς, κυνηγίου καὶ πορτραῖτα.

Σχετικὴ ἐπίδρασις Εὐρωπαϊκῆς ζωγραφικῆς εἶχεν ώς ἀποτέλεσμα τὴν εἰσαγωγὴν τῆς Δυτικῆς τεχνοτροπίας, ώς αἱ σκιάσεις καὶ ἡ προοπτική. Αἱ εὐρωπαϊκοὶ αὐτοὶ πίνακες ζωγραφικῆς καὶ ἔργα χαρακτικῆς εἰσήχθησαν εἰς τὰς Αὐλὰς τῶν Ἀκμάρ καὶ Τζαχανγκίρ ώς καὶ μετέπειτα, ὑπὸ ταξιδιωτῶν καὶ ιεραποστόλων.

Ο νέος νατουραλιστικὸς ρυθμὸς ἐτόνιζε τὴν σχεδίασιν. Ἡ ζωγραφικὴ Μουγκὰλ εἶναι κυρίως ἀριστοκρατικὴ καὶ ψλιστικὴ. Ὑπὸ τὸν Τζαχανγκίρ, ἡ ζωγραφικὴ ἀπέκτησε μεγαλυτέραν γοητείαν, λεπτότητα καὶ ἀξιοπρέπειαν. Οὗτος εἶχε σαγηνευθῆ ἀπὸ τὴν φύσιν καὶ τὸν ἐνεθουσίαζεν ἡ ἀπεικόνισις πτηνῶν, ζώων καὶ ἀνθέων. (Δεῖγμα τῆς ζωγραφικῆς τῆς περιόδου Τζαχανγκίρ ἀντιπροσωπεύεται εἰς τὴν συλλογήν).

Ἡ ζωγραφικὴ ἀξηκολούθησε ἀνθίζουσα καὶ εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Σάχ Τζαχάν, ὁ ὅποῖος πάντως ἐνδιεφέρετο περισσότερον διὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν παρὰ τὴν ζωγραφικήν, ἐνῷ ὁ Ὁρανγκζέμπ, ὃν πουριτανός, δὲν ἐνεθάρρυνε τὴν τέχνην. Κατὰ τὴν ἐποχὴν του ἡ ζωγραφικὴ ἐσημείωσε πτῶσιν, μὲ τάσεις ποιοτικῆς καταστροφῆς κατὰ τοὺς μετέπειτα MOYΓΚΑΛΣ. Μερικὰ τυπικά ὑπόδειγματα ζωγραφικῆς τῆς περιόδου τοῦ Ὁρανγκζέμπ καὶ τοὺς μετέπειτα Μούγκαλς περιλαμβάνονται εἰς τὴν συλλογήν.

Ἐργα ζωγραφικῆς καὶ χαρακτικῆς ἐπὶ Χριστιανικῶν θεμάτων ἐξ εὐρώπης, τὰ ὅποια κατὰ κάποιον τρόπον εὑρέθησαν εἰς τὰς Ἰνδίας, ἀντεγράφησαν ὑπὸ τῶν καλλιτεχνῶν Μουγκὰλς διὰ λογαριασμὸν τῶν διδασκάλων των. (Τελευταῖον ὑπόδειγμα τοιούτου ἔργου ἀπεικονίζεται εἰς τὸν πίνακα «Γέννησις τοῦ Χριστοῦ»).

Ἡ ζωγραφικὴ εἰς τὸ Χάϊντεραμπατ τοῦ Ντεκκάν ἀρχίζει τὸ 1724 μὲ τὴν ἰδρυσιν τῆς δυναστείας τοῦ Ἀσσάφ Τζαχί.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ὁρανζέμπ, ἀρκεταὶ οἰκογένειαι ζωγράφων μετηνάστευσαν εἰς μέρη ὅπου θὰ εῦρισκαν προστασίαν, ώς τὸ Χάϊντεραμπαντ, τοῦ ὅποιου ἡ ζωγραφικὴ σχολὴ συνδυάζει τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς προσφάτου ζωγραφικῆς τῶν Ντεκκάν, Μούγκαλ καὶ Ραζασθάν, διακρίνεται δὲ διὰ τὸ εὐαίσθητο σχεδίασμα τῶν εἰκόνων καὶ τὴν ἀπαστράπτουσαν ἐμφάνισιν. Μερικὰ ὑπόδειγματα τῆς ζωγραφικῆς τοῦ Ντεκάνι ἀντιπροσωπεύονται εἰς τὴν παροῦσαν συλλογήν.

Μεταξὺ τοῦ 16ου καὶ 18ου αἰώνος ἡ Ἰνδικὴ ζωγραφικὴ τοῦ Ραζασθάν,

προερχομένη ἀπὸ καθαρῶς γηγενῆ τεχνοτροπίαν, ἡτο σημαντικὰ ἐπηρεα-
σμένη καὶ ἐμπλουτισμένη μὲ στοιχεῖα Μουγκάλ, κατὰ τὰς τελευταίας φάσεις
των. Λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ Ραζασθάν ἐνεπνέετο ἀπὸ ἐγχωρίους πηγὰς εἰς χρῶμα,
θρησκεία, συναίσθημα, ἡ ζωγραφικὴ του ἐκτιμᾶται κυρίως ως Ἰνδικοῦ
ρυθμοῦ. Λαμπρὰ καὶ ἀντιπαραβαλλόμενα χρώματα χρησιμοποιοῦνται συμ-
βολικῶς διὰ τὴν δημιουργίαν εὐαισθησίας, ἐνῷ τὰ συνήθη θέματα περι-
λαμβάνουν τὸν κύκλον τῶν μύθων τοῦ Κρίσνα, ρωμαντικὰ ἐπεισόδια
συμβολιζόμενα ἀπὸ τὴν σειρὰν τῶν Ναϊάκα - Ναϊάκα (ἥρως καὶ ἥρωῖς),
τὸ ἔπος τῶν Ραμοζιάνα καὶ Μαχαμπαράτα, μπαλλάντες καὶ ρωμαντι-
κὰ ποιήματα τῆς ἐποχῆς (Μπαραμάσα) καὶ Ραγκαμάλα (μουσικὰ θέματα).
Ἡ πηγὴ τῆς ζωγραφικῆς τοῦ Ραζασθάνι δύναται νὰ ἐντοπισθῇ εἰς τὰ τέλη
τοῦ 16ου αἰώνος, πάντως ὁ 17ος καὶ 18ος αἰώνων ἦσαν αἱ περίοδοι τῆς μεγα-
λυτέρας δραστηριότητος.

Σχολαὶ ώς αἱ τῶν Μάλβα, Μεβάρ, Μπούντι, Τζαΐπουρ, Μπίκανερ,
Κίσενκαρ κλπ., ἐδημιουργήθησαν ὑπὸ τὴν προστασίαν ἐντοπίων Αὔλῶν.
Ἐνῷ συγχρόνως ἀνεπτύσσοντο λαϊκοὶ ρυθμοὶ ζωγραφικῆς, ώς π.χ. ἡ τοῦ
Μαλαστρὶ Ραγκίνι τοῦ Μαρβάρ. Ἐπίσης ἀνεπτύχθησαν ἐντόπιοι τεχνοτρο-
πίαι ζωγραφικῆς εἰς τὰς πολιτείας τῶν λόφων Πούντζαμπ.

Τὸ 1680 εἰς τὸ Μπασοχλί, μικρὰν πολιτείαν τῶν λόφων (Παχάρι) ἀνε-
πτύχθη τέχνη πρωτογόνου ζωτικότητος, χαρακτηριζόμενη ἀπὸ ἔξαιρετικῶς
ζωντανὰ χρώματα καὶ σθεναράν γραμμήν. Ἡ τεχνοτροπία αὐτὴ διήρκεσεν
ἔως τὸ 3ον τέταρτον τοῦ 18ου αἰώνος καὶ ἔξηπλώθη εἰς τὰς γειτονικὰς πο-
λιτείας τοῦ Τσάμπα, Νουρμπούρ, Μάντι, Κούλου, κλπ. (Δείγματα τοῦ ρυθμοῦ
αὐτοῦ ἀντιπροσωπεύονται εἰς τὴν παροῦσαν συλλογήν).

Μετὰ τὴν ἄφιξιν τῶν καλλιτεχνῶν τοῦ Μουγκάλ κατὰ τὸ 1740, νατου-
ραλιστικὴ τεχνοτροπία, γνωστὴ ώς σχολὴ Κάνγκρα καὶ ἐκφραζόμενη μὲ
ἀρμονικὰ χρώματα, ποιητικὴν διάθεσιν καὶ εὐαισθησίαν διὰ τὴν φύσιν,
ἀνεπτύχθη εἰς τὸ Γκουλέρ.

Ἡ τεχνοτροπία αὐτὴ ἔξηπλώθη εἰς τὸ Κάνγκρα, τὸ Τσάμπα καὶ ἄλλες
γειτονικὲς πολιτείες, ὅπου καὶ ἥνθισε ἔως τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰώνος. Πί-
νακες τῆς τεχνοτροπίας Κάνγκρα καὶ Τσάμπα ἀντιπροσωπεύονται εἰς τὴν
συλλογὴν ώς ἐπίσης καὶ ὑπόδειγμα Κούλον τοῦ 1800 μ.Χ. περίου.

Ἡ ἀντίθεσις τοῦ Δυτικοῦ πολιτισμοῦ εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν τέχνην
τῶν Ἰνδῶν δέον νὰ θεωρηθῇ συντελεστής εἰς τὴν ἐμφάνισιν νέας τεχνικῆς
καὶ θεμάτων κατὰ τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰώνος. Ἡ οὕτω δημιουργηθεῖσα νέα
τέχνη ἥκμασεν εἰς τὴν Πάτνα τοῦ Μπιχάρ, τὴν Καλκούτταν τῆς Δυτικῆς
Βεγγάλης, τὸ ΛΑΚΝΟΟΥ τοῦ Ούτταρ, τὸ Πραντές καὶ εἰς μερικὰ ἄλλα
κέντρα, καὶ ἡτο εἶδος γενικῆς ζωγραφικῆς ἐμφανιζούσης τὴν ζωὴν τῶν
Ἰνδιῶν εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τὴν ἀγοράν, ἀντεπεκρίνετο δὲ εἰς τὸ εὐρωπαϊκὸν

ένδιαφέρον τῆς ἐποχῆς ὅσον ἀφορᾷ τὴν γραφικότητα καὶ ἔξωτικότητα. Οἱ ζωγραφικοὶ αὐτοὶ πίνακες κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀκμῆς τῆς Ἐταιρείας τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, ἀπετέλουν τὴν Σχολὴν τῆς Ἐταιρείας καὶ σημειώνουν τὴν μεταβατικότητα εἰς τὴν σύγχρονον Σχολὴν τῆς Ἰνδικῆς ζωγραφικῆς, ὅπου ἡ Ἰνδικὴ δεξιοτεχνία τοῦ εἰδους υἱοθετεῖ σταδιακῶς τὴν τυπικότητα τῆς Δυτικῆς τέχνης. Ἡ τεχνοτροπία τῆς Σχολῆς τῆς Ἐταιρείας ἀντιπροσωπεύεται εἰς τὴν συλλογὴν διὰ ζωγραφικοῦ πίνακος παριστῶντος «πωλητὴν χαρταετῶν».

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

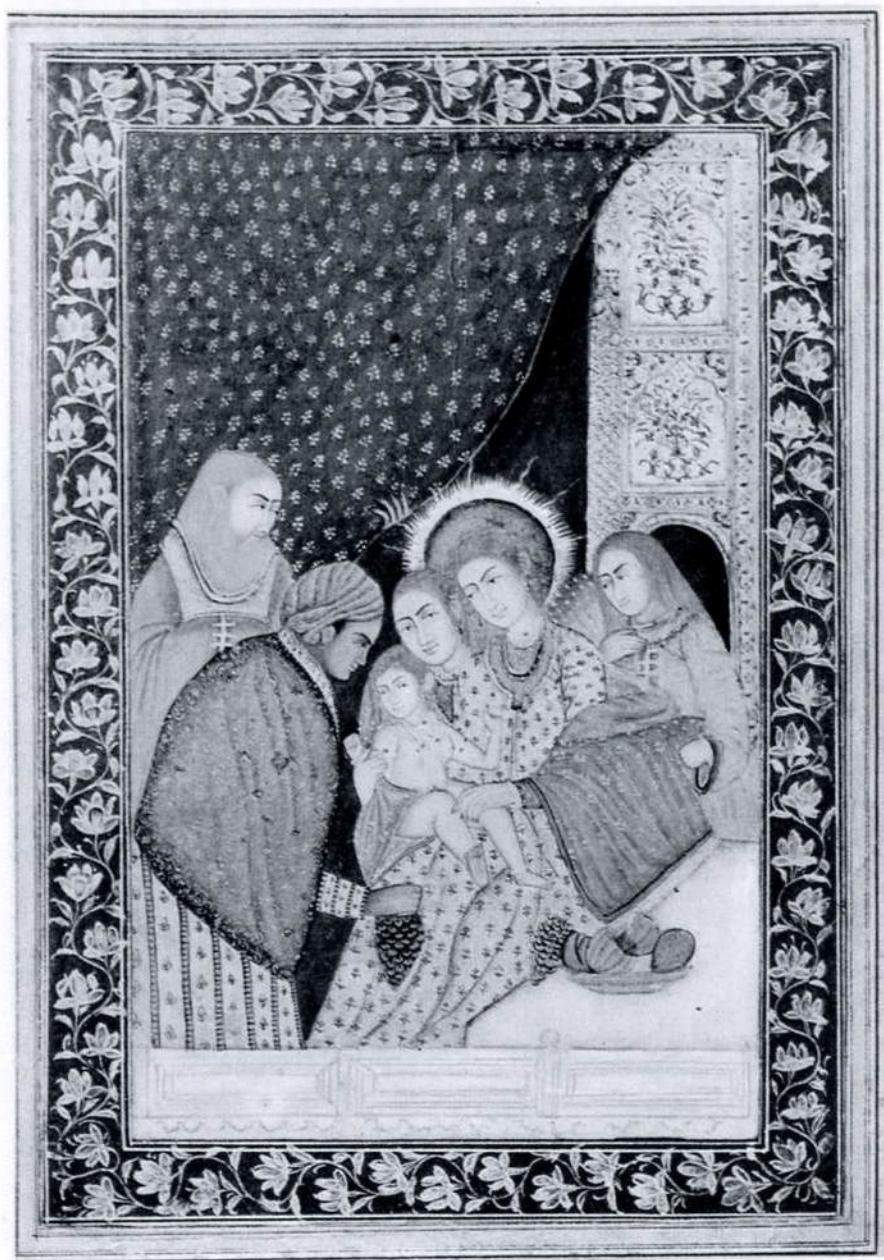
<i>a/a</i>	<i>Π ε ρ ι γ ρ α φ ή</i>	<i>Σχολή</i>	<i>Ημερ. ἡ ἐποχὴ</i>
1.	"Ἐνας μοναχὸς Τζαίνην καὶ ἄλλαι σκηναὶ .	Δυτικὴ Ἰνδία	15ος Αἰών μ.Χ.
2.	Ματζνοῦ μεταξὺ ζώων.	Μουγκάλ	1613 μ.Χ.
3.	(Ἄντικοὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀκμπαρ) ..	Μουγκάλ	1675 - 1700 μ.Χ.
4.	Ζεῦγος Μπίλς εἰς κυνήγιον	Μουγκάλ	1725 μ.Χ. περίπου
5.	Ταώς καὶ Ταώς (θῆλυ)	Μουγκάλ	1750 μ.Χ. περίπου
6.	Ἐκπαίδευσις πριγκιπισσῶν	Μουγκάλ	1760 μ.Χ. περίπου
7.	Πάλη ἀντιλλοπῶν	Μουγκάλ	1750 - 75 μ.Χ.
8.	Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ	Μουγκάλ	1775 - 1800 μ.Χ.
9.	Γυναικεῖς ἀσκήτριες κατεργαζόμενες δένδρον.....	Μουγκάλ	1775 - 1800 μ.Χ.
10.	Σκηνὴ μάχης.....	Μουγκάλ	1800 μ.Χ. περίπου
11.	Πρίγκηψ ἀπολαμβάνων μουσικὴν	Χιντεράμπαντ	1750 μ.Χ. περίπου
12.	Προσωπογραφία Πρίγκηπος	Χιντεράμπαντ	1775 - 1800 μ.Χ.
13.	Πριγκίπισσα μὲ νύηρέτριες καὶ πτηνὰ....	Ντεκάνι	1775 μ.Χ. περίπου
14.	Πρίγκηψ ἀπολαμβάνων μουσικὴν	Ντεκάνι	1800 μ.Χ. περίπου
15.	Ο Γκουλάμ Ἀχμὲτ Κὰν ἐπισκεπτόμενος τὸν Χαφράτ Μουρχὰν οὐλ ντὶν.....	Ντεκάνι	Ἀρχὰς 19ον αἰώνος
16.	Γκάουρι Ρατζίνι	Μάλουα	1690 περίπου
17.	Συνάντησις Κρίσνα καὶ Παντάβα καὶ ἄλλαι σκηναὶ.....	Μάλουα (Ραζάσταν)	1700 μ.Χ. περίπου
18.	Ο Ράμα κυνηγῶν τὴν χρυσὴν ἔλαφον	Μεουάρ λαϊκὴ (Ραζαστχάν)	1699 μ.Χ.
19.	Σκηνὴ ἀπὸ τό Πανκατάντρα	Μεουάρ (Ραζάστχαν)	1725 - 50 μ.Χ. περίπου
20.	Ο Κρίσνα βρέφος φονεύων τὸν δαίμονα Τριναβάτα	Μεουάρ (Ραζάστχαν)	1725 - 50 μ.Χ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

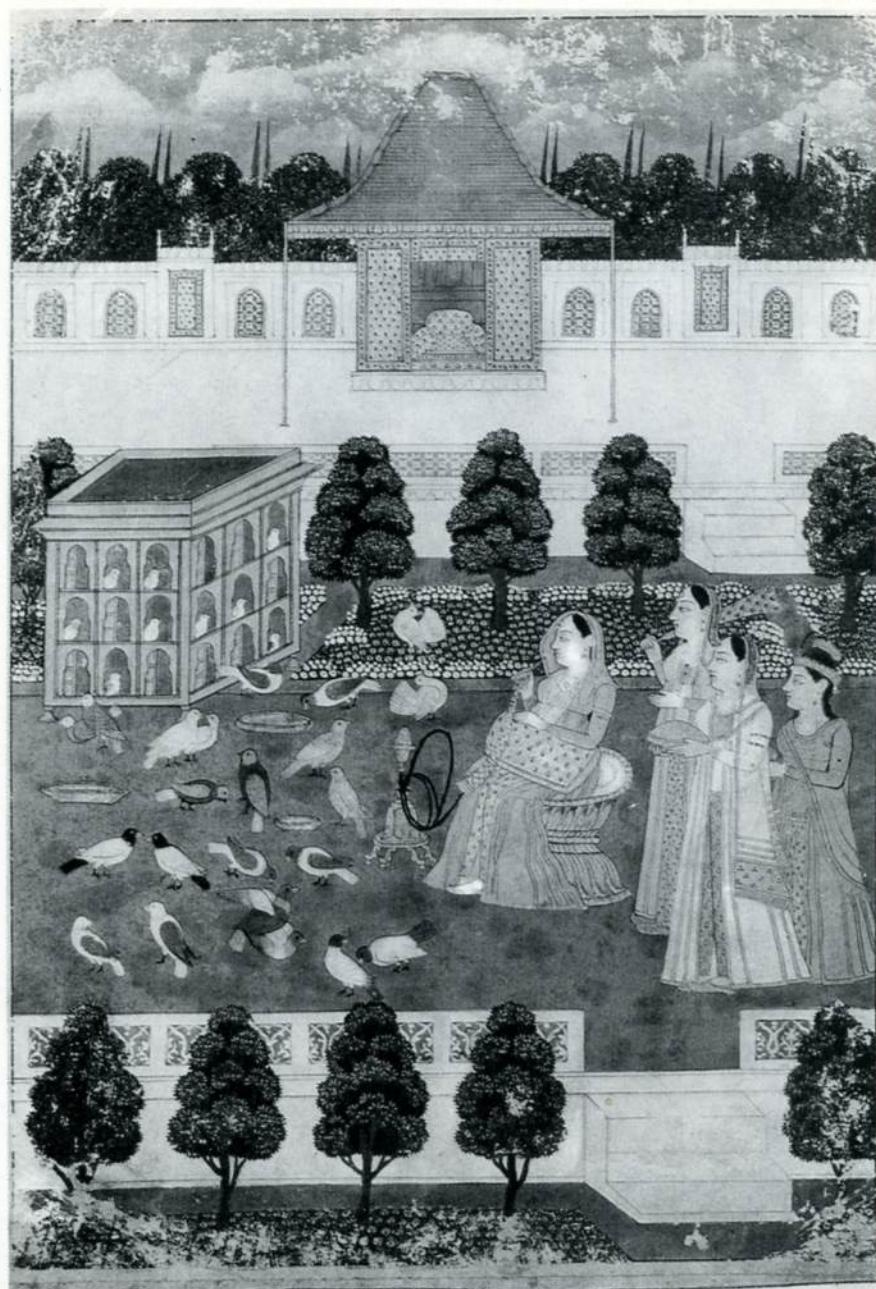
<i>a/a</i>	<i>Π ε ρ ι γ ρ α φ ή</i>	<i>Σχολή</i>	<i>Ημερ. ἡ έποχη</i>
21.	Εὐγενῆς μὲ τὴν οἰκογένειά του.	Μεουάρ (Παζάστχαν)	1750 „X. περίπου
22.	΄Ο Τόντι Ραγκίνι	Μεουάρ (Παζάστχαν)	1800 - 25 μ.Χ.
23.	΄Ο Ράμα καὶ ὁ Σίτα στὸν θρόνο κάπρους	Μεουάρ (Παζάστχαν)	1800 - 25 μ.Χ.
24.	΄Ο Μαχράνα Σιρντάρ Σίνγκ κυνηγῶντας	Μεουάρ	1800 - 25 μ.Χ.
25.	Πάλη ἐλεφάντων	Μούντι (Παζάστχαν)	1725 - 50 μ.Χ.
26.	Βιμπάσα Ραγκίνι	Μπούντι (Παζάστχαν)	1750 μ.Χ. περίπου
27.	Βαράρι Ραγκίνι.....	Μπούντι (Παζάστχαν)	1775 - 1800 μ.Χ.
28.	Κεντάρο Ραγκίνι	Μπούντι (Παζάστχαν)	1775 - 1800 μ.Χ.
29.	Σασάρι Ραγκίνι.....	Βικάνερ (Παζάστχαν)	1725 μ.Χ. περίπου
30.	΄Ο Νταχσασάνα ἀποκαλύπτων τὴν Ντρα- πάντι	Μπικάνερ (Παζάστχαν)	1775 μ.Χ. περίπου
31.	΄Ο Μαλασρὶ Ραγκίνι.....	Μαρουάρ λαϊκὴ (Παζαστχάν)	1750 μ.Χ. περίπου
32.	΄Ο μὴν τοῦ «Πόσα»	Τζόνπουρ (Παζάστχαν)	1775 μ.Χ. περίπου
33.	Πριγκίπισσα ἀπολαμβάνουσα οῖνον καὶ μουσικὴν μὲ συντροφιάν κυριῶν	Κισενγκάρθ (Παζάστχαν)	1775 μ.Χ. περίπου
34.	΄Ο Ραλὰ Μπαρμὰλ Κακάουο	Τζάϊμπουρ (Παζάστχαν)	1800 μ.Χ. περίπου
35.	΄Ο Μπαράτα καὶ Σατρούγκνα εἰς ἐρημη τήριον τοῦ Μπαραντούζα	Τζάϊπουρ (Παζάστχαν)	1805 μ.Χ. περίπου
36.	΄Ο Ράντχα καὶ Κρίσνα εἰς συμπόσιον ὑπὸ ⁵ κληματαριάν	Τζάϊπουρ (Παζάστχαν)	1825 μ.Χ. περίπου
37.	Πρίγκηψ μὲ ἱέρακα	Τεχνοτροπίας Μπασόλι (Παχάρι)	1725 - 50 μ.Χ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

<i>a/a</i>	<i>Π ε ρ ι γ ρ α φ η</i>	<i>Σχολή</i>	<i>Ημερ. η έποχη</i>
38.	Δύο Κοσέινς ("Αγιοι")	Τεχνοτροπίας 1750 - 75 μ.Χ. Μασχάλι (Παχάρι)	
39.	Κρίσχνα - ἀμπισαρίκα Ναγί- κα μεταβαίνουσα πρὸς συνάντησιν τοῦ ἐραστοῦ της εἰς Θυελλώδη νύκτα)	Τεχνοτροπίας 1800 - 25 Κάνγκρα (Παχάρι)	
40.	Πρίγκηψ καπνίζων χούκκα	Τεχνοτροπίας 1800 - 25 Κάνγκρα (Παχάρι)	
41.	Νύφη μεταβαίνουσα πρὸς συνάντησιν τοῦ συζύγου της	Τεχνοτροπίας 1825 - 50 Κάνγκρα (Παχάρι)	
42.	Ο Βίσνου σώζων βασιλέα τῶν ἑλαφάντων	Τεχνοτροπίας 1800 - 25 Κάνγκρα (Παχάρι)	
43.	Κρίσνα, Μπαλαράμα καὶ γκόπας ἀναπανό- μενοι ὑπὸ δένδρον	Τεχνοτροπίας 1825 - 50 Κάνγκρα (Παχάρι)	
44.	Ο Ρίσχις ἀποδίδων τιμὰς εἰς τὸν Σίβα καὶ Παρβάτι ἐπὶ τοῦ ὅρους Κελάσα	Τεχνοτροπίας 1850 Κάνγκρα (Παχάρι)	
45.	Ἡρωὶς ἀναμένουσα τὸν ἐραστὴν της ἐπὶ κλίνης ἐκ φύλλων, εἰς φεγγαρόλουστον νύ- κτα	Τεχνοτροπίας 1800 - 25 Κάμπα (Παχάρι)	
46.	Ο Κρίσνα κοιτάζων τὴν Ράντα εἰς καλ- λοπιστήριον	Τεχνοτροπίας 1800 - 25 Κάμπα (Παχάρι)	
47.	Η Ράντα καὶ δ Κρίσνα ὑπὸ βροχὴν μὲ ἐμ- βρέλλαν	Κάμπα 1850 περίπου (Παχάρι)	
48.	Κυρία κρατοῦσα ἄνθη	Κούλου λαϊκὴ 1800 περίπου (Παχάρι)	
49.	Πωλητής χαρταετῶν	Ἐταιρείας 1850	
50.	Φωτογραφία εἰκονογραφημένου φύλλου Φοίνικος μὲ δύο μικρογραφίας τοῦ 12ου αἰῶνος ἀπὸ χειρόγραφον τοῦ Βουδιστοῦ Πάλα.		

Елк. 13

Eik. 41

